საუნივერსიტეტო უწყვეტი განათლების ტრენინგ-კურსი

კურსის სახელწოდება:	**სურსათის ეტიკეტირება** **Food labeling**
კურსის მოცულობა:	12 საათი
კურსის ხელმძღვანელი	ქეთევან დადიანი - თსუ მედიცინის ფაკულტეტის ასოცირებული პროფესორი; გიორგი მიქაძე - მედიცინის მეცნიერებათა აკადემიური დოქტორი.
კურსის განხორციელებისათვის აუცილებელი ადამიანური რესურსები (გთხოვთ თან დაურთოთ CV)	ქეთევან დადიანი - თსუ მედიცინის ფაკულტეტის ასოცირებული პროფესორი; გიორგი მიქაძე - მედიცინის მეცნიერებათა აკადემიური დოქტორი. CV-ები დანართის სახით თან ერთვის.
სწავლების ენა:	ქართული
სამიზნე ჯგუფი:	კურსის სამიზნე ჯგუფს შესაძლოა წარმოადგენდნენ როგორც დიპლომირებული, ასევე ზოგადი განათლების მქონე პირები, ან მომიჯნავე პროფესიების ადამიანები, რომელთაც თავიანთი საქმიანობიდან ან სამომავლო პერსპექტივებიდან გამომდინარე აქვთ დაინტერესება აღნიშნული პროგრამის გავლისა ან/და საჭიროებენ დაადასტურონ თავიანთი კომპეტენციები სურსათის უვნებლობის სფეროში.
კურსში ჩართვის წინაპირობა მსმენელთათვის:	ზოგადი განათლების საბაზო საფეხური. დამატებითი მოთხოვნაა - მინიმალური ასაკი 18 წელი.
კურსის მიზანი:	**ტრენინგის მიზანია:** მოამზადოს სურსათის უვნებლობის სპეციალისტები, რომლებიც შეძლებენ შეაფასონ: სხვადასხვა კატეგორიის სურსათის ეტიკეტირების მიმართ დადგენილი მოთხოვნები, ასევე სურსათის ეტიკეტზე კვებით ღირებულებასა და ჯანმრთელობასთან დაკავშირებული განაცხადის განთავსების და სურსათში ვიტამინების, მინერალების და ზოგიერთი სხვა ნივთიერების

	დამატების ზოგადი პრინციპები, მოთხოვნები და პროცედურები. განახორციელონ კონტროლი ეტიკეტის, წარდგენის (პრეზენტაციის), რეკლამის მიმართ, სურსათის ბაზარზე განთავსების სხვადასხვა ეტაპზე.
სწავლის შედეგები:	**1. მსმენელი შეიძენს ცოდნას** - სხვადახვა კატეგორიის სურსათის ეტიკეტირებასთან დაკავშირებულ საკანონმდებლო მოთხოვნებზე; სურსათის ეტიკეტზე კვებით ღირებულებასა და ჯანმრთელობასთან დაკავშირებული განაცხადის განთავსების და ასევე, სურსათში ვიტამინების, მინერალების და ზოგიერთი სხვა ნივთიერების დამატების ზოგადი პრინციპების, მოთხოვნებისა და პროცედურების მიმართ; სურსათში ნორმირებას დაქვემდებარებული ნუტრიენტების მიმართ; სურსათის ბიზნესოპერატორების სახელმწიფო კონტროლის განხორციელების ფორმებისა და მეთოდების მიმართ. **2. მსმენელი შეიძენს ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარს** - შეძლებს მიღებული ცოდნა სურსათის ეტიკეტირების შესახებ გამოიყენოს პრაქტიკაში; განახორციელოს სხვადასხვა კატეგორიის სურსათის ეტიკეტირება დადგენილი წესით და სხვადასხვა ტიპის ბიზნესოპერატორების კონტროლი ეტიკეტირებასთან დაკავშირებული მოთხოვნების შესრულების მიზნით. **3. მსმენელი შეიძენს შეფასებისა და დასკვნის უნარს** - შეძლებს შეაფასოს სხვადასხვა კატეგორიის სურსათის ეტიკეტირებასთან დაკავშირებული მოთხოვნების მიმართ ბიზნესოპერატორის ფაქტიური მდგომარეობის შესაბამისობა; ამოიცნოს შეუსაბამობა და მათი გამომწვევი ფაქტორები; ბიზნესოპერატორს მიაწოდოს შესაბამისი რჩევები და რეკომენდაციები. **4. მსმენელი შეიძენს სწავლის უნარს** - მიღებული ცოდნისა და ინფორმაციის საფუძველზე მოიძიოს შესაბამისი წყაროები, რომლებიც უზრუნველყოფენ მის უწყვეტ პროფესიულ განვითარებას. **5. მსმენელი შეიძენს კომუნიკაციის უნარს** - შეეძლება კომუნიკაციის დამყარება ბიზნესოპერატორებთან, ამ სფეროში მოღვაწე და დაინტერესებულ სუბიექტებთან; ასევე შეიძენს სხვისი საუბრის მოსმენის, გააზრებისა

	და საჭიროებისას დაზუსტების უნარს, თავის საქმიანობაში საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების გამოყენების უნარს.
სწავლის შედეგების მიღწევის მეთოდები:	- ლექცია; - დისკუსია; - ჯგუფური აქტივობა; - დემონსტრაცია; - საბოლოო ტესტირება.
სერტიფიკატის მინიჭების მოთხოვნები:	სერტიფიკატის მისანიჭებლად აუცილებელია: - მსმენელი დაესწროს ტრენინგ-კურსს; - მონაწილეთა მიერ საბოლოო ტესტში აღებული 60%-იანი ზღვარის გადალახვა.
კურსის განხორციელებისათვის საჭირო მატერიალურ–ტექნიკური რესურსები:	- სატრენინგო აუდიტორია; - ლეპტოპი და პროექტორი; - მსმენელებისათვის ტრენინგის სასწავლო მასალის მიწოდება;

კურსის სტრუქტურა და შინაარსი

#	თემა / სესია	საათების რაოდენობა თითოეული თემისათვის	მეთოდები	სასწავლო მასალა
1.	მომხმარებლისთვის ინფორმაციის მიწოდების წესის ზოგადი მიმოხილვა, ტერმინთა განმარტებები.	1 საათი	ლექცია, დისკუსია, ჯგუფური აქტივობა; დემონსტრაცია.	ტრენინგისთვის წინასწარ მომზადებული კონსპექტები, დანართში დასახელებული წყაროების გამოყენებით.
2.	სურსათის შესახებ სავალდებულო ინფორმაციის წარდგენის პრინციპები; ბიზნესოპერატორის პასუხისმგებლობები.	1 საათი	ლექცია, დისკუსია, ჯგუფური აქტივობა; დემონსტრაცია.	ტრენინგისთვის წინასწარ მომზადებული კონსპექტები, დანართში დასახელებული წყაროების გამოყენებით.
3.	სურსათის წარმოებისთვის საჭირო ინგრედიენტების მიმართ არსებული მოთხოვნები.	1 საათი	ლექცია, დისკუსია, ჯგუფური აქტივობა; დემონსტრაცია.	ტრენინგისთვის წინასწარ მომზადებული კონსპექტები, დანართში დასახელებული წყაროების გამოყენებით.
4.	ალერგიის ან მომეტებული მგრძნობელობის გამომწვევი ზოგიერთი ნივთიერებების ან პროდუქტების ეტიკეტირება; ვარგისიანობის მინიმალური ვადა.	1 საათი	ლექცია, დისკუსია, ჯგუფური აქტივობა; დემონსტრაცია.	ტრენინგისთვის წინასწარ მომზადებული კონსპექტები, დანართში დასახელებული წყაროების გამოყენებით.
5.	სურსათის კვებით ღირებულებასთან დაკავშირებული	2 საათი	ლექცია,	ტრენინგისთვის წინასწარ

	მოთხოვნები.		დისკუსია, ჯგუფური აქტივობა; დემონსტრაცია.	მომზადებული კონსპექტები, დანართში დასახელებული წყაროების გამოყენებით.
6.	საბოლოო მომხმარებლისათვის განკუთვნილი სურსათის წარდგენის (პრეზენტაციის) ან რეკლამის დროს ეტიკეტზე კვებით ღირებულებასა და ჯანმრთელობასთან დაკავშირებული განაცხადის განთავსების წესი.	2 საათი	ლექცია, დისკუსია, ჯგუფური აქტივობა; დემონსტრაცია.	ტრენინგისთვის წინასწარ მომზადებული კონსპექტები, დანართში დასახელებული წყაროების გამოყენებით.
7.	მოთხოვნები სურსათში ვიტამინების, მინერალების და ზოგიერთი სხვა ნივთიერების დამატების ზოგადი პრინციპების, მოთხოვნებისა და პროცედურების მიმართ, სურსათში ნორმირებას დაქვემდებარებული ნუტრიენტები.	1 საათი	ლექცია, დისკუსია, ჯგუფური აქტივობა; დემონსტრაცია.	ტრენინგისთვის წინასწარ მომზადებული კონსპექტები, დანართში დასახელებული წყაროების გამოყენებით.
8.	სხვადასხვა კატეგორიის სურსათისა და საკვებდანამატების ეტიკეტირების მიმართ არსებული მოთხოვნები.	2 საათი	ლექცია, დისკუსია, ჯგუფური აქტივობა; დემონსტრაცია.	ტრენინგისთვის წინასწარ მომზადებული კონსპექტები, დანართში დასახელებული წყაროების გამოყენებით.
9.	ტესტირება	1 საათი	ტესტირება	
10.	**სულ**	**12 საათი**		

სასწავლო ლიტერატურა

კონსპექტები მომზადდება სხვადასხვა მასალებზე, ინტერნეტ-წყაროებზე, საქართველოსა და ევროკავშირის კანონმდებლობაზე დაყრდნობით:

• საქართველოს კანონი „სურსათის/ცხოველის საკვების უვნებლობის, ვეტერინარიისა და მცენარეთა დაცვის კოდექსი“.
• საქართველოს კანონი „პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსი“.
• საქართველოს მთავრობის 2013 წლის 31 დეკემბრის №441 დადგენილება ტექნიკური რეგლამენტის „სურსათის ეტიკეტირებისადმი დამატებითი მოთხოვნების შესახებ დამტკიცების თაობაზე“.
• საქართველოს მთავრობის 2012 წლის 7 მარტის №90 დადგენილება „ცხოველური წარმოშობის სურსათის ჰიგიენის სპეციალური წესის შესახებ“.
• საქართველოს მთავრობის 2013 წლის 30 ივლისის №198 დადგენილება „ბიოწარმოების შესახებ“.
• საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 26 დეკემბრის №714 დადგენილება „თაფლის შესახებ ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების თაობაზე“.
• საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 26 დეკემბრის №719 დადგენილება „დაფასოებული ნატურალური მინერალური წყლისა და წყაროს წყლის ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების შესახებ“.
• საქართველოს მთავრობის 2015 წლის 27 ივლისის №376 დადგენილება „ხორბლის ფქვილის შესახებ ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების თაობაზე“.
• საქართველოს მთავრობის 2015 წლის 3 აპრილის №152 დადგენილება „რძისა და რძის ნაწარმის შესახებ ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების თაობაზე“.
• საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრის 2001 წლის 16 აგვისტოს №301/ნ ბრძანება „სასურსათო ნედლეულისა და კვების პროდუქტების ხარისხისა და უსაფრთხოების სანიტარიული წესებისა და ნორმების დამტკიცების შესახებ“.
• საქართველოს კანონი „სურსათად/ცხოველის საკვებად განკუთვნილი გენეტიკურად მოდიფიცირებული ორგანიზმებისა და მათგან წარმოებული გენმოდიფიცირებული პროდუქტის ეტიკეტირების შესახებ“.
• საქართველოს მთავრობის 2015 წლის 7 ივლისის №320 დადგენილება „სურსათად/ცხოველის საკვებად განკუთვნილი გენეტიკურად მოდიფიცირებული ორგანიზმებისა და მათგან წარმოებული გენმოდიფიცირებული პროდუქტის ეტიკეტირების წესის დამტკიცების შესახებ“.
• საქართველოს კანონი „ვაზისა და ღვინის შესახებ“.
• საქართველოს მთავრობის 2016 წლის 9 მარტის №118 დადგენილება „ტექნიკური რეგლამენტის - საქონლის ხორცისა და საქონლის ხორცის პროდუქტების ეტიკეტირების წესის დამტკიცების შესახებ“.
• საქართველოს მთავრობის 2016 წლის 18 აპრილის №185 დადგენილება „თხილის შესახებ ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების თაობაზე“.
• საქართველოს მთავრობის 2016 წლის 1 ივლისის №301 დადგენილება „ტექნიკური რეგლამენტის - მომხმარებლისათვის სურსათის შესახებ ინფორმაციის მიწოდების თაობაზე დამტკიცების შესახებ“.

• საქართველოს მთავრობის 2016 წლის 17 ნოემბრის №510 დადგენილება „სურსათზე კვებით ღირებულებასა და ჯანმრთელობასთან დაკავშირებული განაცხადის განთავსების წესის დამტკიცების შესახებ“.
• საქართველოს მთავრობის 2016 წლის 17 ნოემბრის №508 დადგენილება „ტექნიკური რეგლამენტი - ვიტამინების, მინერალების და ზოგიერთი სხვა ნივთიერების სურსათში დამატების შესახებ“.
• საქართველოს მთავრობის 2016 წლის 23 დეკემბრის №585 დადგენილება „საკვებდანამატების შესახებ ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების თაობაზე“.
• საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 8 დეკემბრის №536 დადგენილება „ტექნიკური რეგლამენტის - ხილის წვენისა და ადამიანის მოხმარებისთვის განკუთვნილი სხვა მსგავსი პროდუქტების დამტკიცების შესახებ“.
• საქართველოს მთავრობის 2018 წლის 16 ნოემბრის №554 დადგენილება „ტექნიკური რეგლამენტის - სპირტიანი სასმელების შესახებ დამტკიცების თაობაზე“.
• სსო/ჯმო ერთობლივი სასურსათო პროგრამის კოდექს ალიმენტარიუსის კომისიის მასალები (სახელმძღვანელო) მეცამეტე გამოცემა (2004 წელი).
• ევროპის პარლამენტისა და საბჭოს 2002 წლის 28 იანვრის (EC) No178/2002 რეგულაცია „სურსათის სამართლის ძირითადი პრინციპებისა და მოთხოვნების, სურსათის უვნებლობის ევროპულ უწყების განსაზღვრის, ასევე სურსათის უვნებლობის პროცედურების შესახებ“.
• ევროპის პარლამენტისა და საბჭოს 2004 წლის 29 აპრილის (EC) No852/2004 რეგულაცია „სურსათის ჰიგიენის შესახებ“
• ევროპის პარლამენტისა და საბჭოს 2004 წლის 29 აპრილის (EC) No853/2004 რეგულაცია „ცხოველური წარმოშობის სურსათის ჰიგიენის სპეცალური წესების შესახებ“.
• ევროპის პარლამენტისა და საბჭოს 2000 წლის 17 ივლისის (EC) No1760/2000 რეგულაცია „მსხვილფეხა საქონლის იდენტიფიცირება-რეგისტრაციის სისტემის დანერგვისა და საქონლის ხორცისა და ხორცის პროდუქტების ეტიკეტირების შესახებ“.
• ევროპის პარლამენტისა და საბჭოს 2011 წლის 25 ოქტომბრის (EU) No1169/2011 რეგულაცია „მომხმარებლისათვის სურსათთან დაკავშირებული ინფორმაციის მიწოდების შესახებ“.
• ევროპის პარლამენტისა და საბჭოს 2006 წლის 20 დეკემბრის (EC) No1924/2006 რეგულაცია „კვებით ღირებულებასთან და ჯანმრთელობასთან დაკავშირებული მონაცემების სურსათზე განთავსების შესახებ“.
• ევროპის პარლამენტისა და საბჭოს 2008 წლის 16 დეკემბრის (EC) No1333/2008 რეგულაცია „საკვებდანამატების შესახებ“.
• ევროპის პარლამენტისა და საბჭოს (EC) No1925/2006 რეგულაცია „სურსათში ვიტამინების, მინერალებისა და გარკვეული სხვა ნივთიერებების დამატების შესახებ“.

რეკომედებული ინტერნეტ წყაროები:

www.WHO.int; www.Codexalimentarius.net; www.wto.org; www.oie.int;
www.Consumersinternational.org ; www.efsa.eu.int;
ასევე: http://www.cdc.gov/nceh/;
http://www.mailman.columbia.edu/academics/degree-offerings/environmental- health-sciences;
http://www.ph.ucla.edu/students_degree_ehsobj.html;
http://www.jhsph.edu/dept/ehs/programs/non-degree/index.html;
http://my-capital.ru/metodi-ocenki-riskov.html;
http://files.rushim.ru/books/Books2/Toxbooks/ocenka-riska-avarij.pdf